

Đồng Tháp, ngày 22 tháng 12 năm 2023

Số: /BC-ĐDBQH

BÁO CÁO

Tổng kết thi hành Luật Bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân

Thực hiện Kế hoạch số 2054-KH/BCĐ ngày 21/11/2023 của Ban Chỉ đạo Đề án (Đảng đoàn Quốc hội) về tổng kết thi hành Luật Bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân, Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Đồng Tháp báo cáo tổng kết thi hành Luật Bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân như sau:

A. ĐÁNH GIÁ CHUNG

Luật Bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân hiện hành đã cụ thể hóa các quy định của Hiến pháp về Hội đồng bầu cử quốc gia; kế thừa và phát triển các quy định trong các Luật Tổ chức Quốc hội (sửa đổi), Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015; đồng thời luật hoá một số quy định của các văn bản dưới luật có liên quan đến hoạt động bầu cử. Qua đó đã khắc phục được những hạn chế, bất cập liên quan đến quy trình, thủ tục trong bầu cử, giúp cho công tác lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức các cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XIV, XV và bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân nhiệm kỳ 2016 -2021, 2021- 2026 được thuận lợi, đồng bộ và khoa học hơn.

B. CÁC QUY ĐỊNH CỦA PHÁP LUẬT VỀ BẦU CỬ ĐẠI BIỂU QUỐC HỘI, HỘI ĐỒNG NHÂN DÂN

I. Tình hình ban hành văn bản quy phạm pháp luật, văn bản hướng dẫn về hoạt động bầu cử.

Thực hiện Luật Bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân và các Chỉ thị của Bộ Chính trị về lãnh đạo công tác bầu cử đại biểu Quốc hội, bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp và các văn bản hướng dẫn. Ban Thường vụ Tỉnh ủy Đồng Tháp đã kịp thời ban hành các quyết định thành lập Ban Chỉ đạo bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp và các văn bản lãnh đạo, chỉ đạo các cuộc bầu cử.

Ban Chỉ đạo bầu cử tỉnh Đồng Tháp ban hành các thông báo về công tác bầu cử và phân công nhiệm vụ trong Ban Chỉ đạo cuộc bầu cử.

Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Tháp ban hành các kế hoạch, quyết định, công văn hướng dẫn về hoạt động bầu cử đại biểu Quốc hội và bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp.

Ủy ban bầu cử tỉnh Đồng Tháp ban hành nhiều văn bản yêu cầu thủ trưởng các sở, ngành tỉnh và ủy ban bầu cử cấp huyện thực hiện chế độ báo cáo định kỳ theo tiến độ về tình hình chuẩn bị, triển khai, thực hiện công tác bầu cử và các nghị quyết, quyết định, kế hoạch về cuộc bầu cử theo đúng quy định của

Trung ương. Thực hiện chức năng, nhiệm vụ Tổ giúp việc, các Tiểu ban giúp việc Ủy ban bầu cử Tỉnh, các sở, ngành Tỉnh và Ủy ban bầu cử cấp huyện, cấp xã đã ban hành nhiều văn bản chỉ đạo, điều hành, hướng dẫn thực hiện công tác bầu cử sát với tình hình thực tế từng địa phương.

II. Những ưu điểm và hạn chế, bất cập của các văn bản quy định về hoạt động bầu cử

1. Những ưu điểm

- Nội dung quy định của Luật bảo đảm sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác bầu cử đại biểu Quốc hội, đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp; nâng cao chất lượng đại biểu Quốc hội, đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp.

- Bảo đảm tính thống nhất trong hệ thống pháp luật; hoàn thiện cơ chế bầu cử đại biểu Quốc hội, đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp.

- Bảo đảm tính kế thừa, luật hoá một số quy định của các văn bản dưới luật liên quan đến hoạt động bầu cử đã được kiểm nghiệm qua thực tiễn.

- Luật quy định rõ những trường hợp không được tham gia vào các tổ chức phụ trách bầu cử, không được làm thành viên Ban bầu cử hoặc Tổ bầu cử ở đơn vị bầu cử mà mình ứng cử.

- Mở rộng việc cử tri là những người đang bị tạm giam, những người đang chấp hành biện pháp đưa vào cơ sở giáo dục bắt buộc, cơ sở cai nghiện bắt buộc cũng sẽ được ghi tên vào danh sách cử tri để bầu đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân cấp tỉnh, nơi người đó đang bị tạm giam, đang được giáo dục, cai nghiện bắt buộc.

2. Những hạn chế, bất cập

Trong quá trình thực hiện Luật và qua thực tiễn hai cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XIV, XV và bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân nhiệm kỳ 2016-2021, 2021- 2026 cho thấy, một số quy định của Luật chưa phù hợp với thực tiễn:

- Luật quy định quyền ứng cử bao gồm cả quyền tự ứng cử và quyền được cơ quan, tổ chức, đơn vị giới thiệu. Tuy nhiên nội dung của Luật tập trung quy định về quyền được các cơ quan, tổ chức, đơn vị giới thiệu; còn quy định về quyền của người tự ứng cử còn hạn chế.

- Về cơ cấu, số lượng, chất lượng nữ ứng cử viên quy định kết hợp nhiều cơ cấu cho một nữ ứng cử viên như: Dân tộc thiểu số, ngoài đảng, trẻ tuổi dẫn đến chưa có sự bình đẳng giữa người ứng cử là nam với người ứng cử là nữ.

- Chưa có quy định cụ thể về đấu thầu mua sắm, in ấn tài liệu trong bầu cử để đảm bảo thống nhất với các quy định trong Luật Đấu thầu.

C. VỀ HOẠT ĐỘNG BẦU CỬ ĐẠI BIỂU QUỐC HỘI VÀ ĐẠI BIỂU HỘI ĐỒNG NHÂN DÂN

I. Thực trạng hoạt động bầu cử qua 09 năm triển khai thi hành Luật Bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân

1. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo và hướng dẫn bầu cử

1.1. Kết quả đạt được

Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân Tỉnh đã xây dựng kế hoạch triển khai công tác bầu cử ở địa phương theo kế hoạch của Hội đồng bầu cử Quốc gia, các công việc được tiến hành đảm bảo đúng trình tự, thẩm quyền và thời gian quy định.

Ban Thường vụ Tỉnh ủy Đồng Tháp đã lãnh đạo, chỉ đạo sát sao các cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân như thành lập Ban Chỉ đạo bầu cử Tỉnh, phân công các đồng chí trong Ban Thường vụ Tỉnh ủy phụ trách và trực tiếp chỉ đạo các huyện, thành phố. Thường xuyên họp, giao ban với Thường trực các huyện, thành phố để nắm tiến độ và kịp thời đề ra các biện pháp giải quyết các vấn đề vướng mắc phát sinh;....

Cấp huyện, thành phố và xã, phường, thị trấn đã thực hiện đúng và đầy đủ theo quy định về cuộc bầu cử. Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp đã kịp thời hướng dẫn quy trình hiệp thương, giới thiệu, lựa chọn người ứng cử. Các cấp, các ngành, đoàn thể tổ chức hội nghị tập huấn, tuyên truyền về bầu cử để quán triệt, phổ biến các văn bản đến cấp cơ sở.

1.2. Tồn tại, hạn chế

- Việc tiến hành cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XIV và bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2016-2021 lần đầu tiên tổ chức diễn ra trong cùng một ngày, do hai Luật khác nhau điều chỉnh, nên một số văn bản chỉ đạo và hướng dẫn của Trung ương chưa đồng bộ, chưa kịp thời. Vì vậy, địa phương phải có sự điều chỉnh nhiều lần trong quá trình triển khai thực hiện để đảm bảo đúng quy định của Trung ương.

- Cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XV và bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2021-2026 diễn ra trong điều kiện phòng, chống dịch Covid-19, nhiều địa phương phải thực hiện yêu cầu nghiêm ngặt về giãn cách xã hội, cách ly, phong tỏa nên có nhiều tình huống mới phát sinh, một số cán bộ cơ sở lần đầu tham gia chỉ đạo công tác bầu cử nên còn lúng túng; công tác rà soát danh sách cử tri, nắm số lượng cử tri thường trú và tạm trú trên địa bàn ở một số đơn vị hành chính cấp xã còn chậm và khó khăn do số lượng cử tri tạm trú thường xuyên biến động, nhất là tại địa phương có nhiều khu công nghiệp, ảnh hưởng đến việc rà soát, thống kê, cập nhật, phát thẻ cử tri trên địa bàn; việc xác định quyền bầu cử của cử tri cách ly y tế tập trung còn lúng túng,..

2. Công tác hiệp thương lựa chọn, giới thiệu, lấy ý kiến cử tri về người ứng cử

2.1. Kết quả đạt được

Công tác chuẩn bị nhân sự tham gia ứng cử đại biểu Quốc XIV, XV và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2016-2021, 2021-2026 được tiến hành thận trọng, bảo đảm đúng quy trình, phát huy dân chủ và sự lãnh đạo tập trung, thống nhất, toàn diện của Đảng trong công tác cán bộ.

Việc tổ chức các hội nghị hiệp thương được Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp thực hiện bảo đảm khách quan, dân chủ, đúng thời gian, quy trình và quy định của pháp luật, người ứng cử đều nhận được sự tin tưởng, tín nhiệm cao tại hội nghị cử tri nơi công tác hoặc nơi cư trú. Kết quả Hội nghị hiệp thương:

- Nhiệm kỳ 2016-2021:

+ Giới thiệu người ứng cử đại biểu Quốc hội khóa XIV: Hội nghị nhất trí lập danh sách 11 người đủ tiêu chuẩn ứng cử đại biểu Quốc hội khóa XIV để bầu 8 đại biểu.

+ Giới thiệu người ứng cử đại biểu Hội đồng nhân dân Tỉnh: Hội nghị nhất trí lập danh sách 106 người đủ tiêu chuẩn ứng cử đại biểu Hội đồng nhân dân tỉnh nhiệm kỳ 2016-2021 để bầu 63 đại biểu.

+ Giới thiệu người ứng cử đại biểu Hội đồng nhân dân huyện: Hội nghị nhất trí lập danh sách đủ tiêu chuẩn ứng cử là 701 người ứng cử đại biểu Hội đồng nhân dân cấp huyện nhiệm kỳ 2016-2021 để bầu 422 đại biểu.

+ Giới thiệu người ứng cử đại biểu Hội đồng nhân dân xã: Hội nghị nhất trí lập danh sách đủ tiêu chuẩn ứng cử là 6.753 người ứng cử đại biểu HĐND cấp xã nhiệm kỳ 2016-2021 để bầu 4.038 đại biểu.

- Nhiệm kỳ 2021-2026:

+ Giới thiệu người ứng cử đại biểu Quốc hội khóa XIV: Hội nghị nhất trí lập danh sách 10 người đủ tiêu chuẩn ứng cử đại biểu Quốc hội khóa XIV để bầu 8 đại biểu.

+ Giới thiệu người ứng cử đại biểu Hội đồng nhân dân tỉnh: Hội nghị nhất trí lập danh sách 97 người đủ tiêu chuẩn ứng cử đại biểu Hội đồng nhân dân tỉnh nhiệm kỳ 2021-2026 để bầu 58 đại biểu.

+ Giới thiệu người ứng cử đại biểu Hội đồng nhân dân huyện: Hội nghị nhất trí lập danh sách đủ tiêu chuẩn ứng cử là 664 người ứng cử đại biểu Hội đồng nhân dân cấp huyện nhiệm kỳ 2021-2026 để bầu 385 đại biểu.

+ Giới thiệu người ứng cử đại biểu Hội đồng nhân dân xã: Hội nghị nhất trí lập danh sách đủ tiêu chuẩn ứng cử là 6.297 người ứng cử đại biểu HĐND cấp xã nhiệm kỳ 2021-2026 để bầu 3.215 đại biểu.

- Việc tổ chức các hội nghị cho người ứng cử tiếp xúc với cử tri để trình bày chương trình hành động được bảo đảm kịp thời, đúng quy định.

2.2. Tồn tại, hạn chế

Việc giới thiệu người ứng cử đại biểu Hội đồng nhân dân ở một số nơi chưa đúng cơ cấu, thành phần, một số nơi giới thiệu người không đủ tuổi, một số nơi người được giới thiệu ứng cử không nộp hồ sơ. Một số nơi giới thiệu người ứng cử không đảm bảo số dư theo quy định. Một số nơi giới thiệu người ứng cử tại đơn vị bầu cử trùng cả họ, tên và chữ lót nên khó khăn cho cử tri chọn lựa.

3. Việc lập danh sách cử tri, vận động bầu cử và thành lập các tổ chức phụ trách bầu cử

3.1. Kết quả đạt được

- Việc thành lập và công bố các tổ chức phụ trách bầu cử (Ủy ban bầu cử, Ban bầu cử, Tổ bầu cử) được thực hiện đúng luật, đảm bảo sự chỉ đạo thực hiện tốt cuộc bầu cử ở địa phương.

- Việc lập và niêm yết danh sách cử tri, danh sách người ứng cử bảo đảm đúng điều kiện và thời gian quy định.

c) Việc tổ chức để người ứng cử tiếp xúc, gặp gỡ cử tri và thực hiện quyền vận động bầu cử

- Nhiệm kỳ 2016-2021

Theo kế hoạch thời gian tổ chức cho những người ứng cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp trong tỉnh tiếp xúc cử tri vận động bầu cử bắt đầu từ ngày 28/4/2016 và kết thúc ngày 20/5/2016, kết quả:

Quốc hội: Tổ chức được 64 điểm, có 7.433 cử tri dự, có 754 lượt ý kiến phát biểu; Hội đồng nhân dân Tỉnh: Tổ chức được 133 điểm, có 10.461 cử tri dự, có 732 lượt ý kiến phát biểu; Hội đồng nhân dân cấp huyện: Tổ chức được 643 điểm, có 38.964 cử tri dự, có 2.244 lượt ý kiến phát biểu; Hội đồng nhân dân cấp xã: Tổ chức được 948 điểm, có 47.026 cử tri dự, có 2.414 lượt ý kiến phát biểu.

- Nhiệm kỳ 2021-2026

Thực hiện chủ trương của Trung ương, Ủy ban bầu cử Tỉnh đã thống nhất với Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam Tỉnh giảm số cuộc tiếp xúc cử tri và thực hiện tiếp xúc cử tri theo các hình thức khác, tăng cường hình thức trực tuyến.

Kết quả, ứng cử viên đại biểu Quốc hội có 32 buổi tiếp xúc (22 buổi trực tiếp và 10 cuộc trực tuyến), với 6.600 lượt cử tri tham dự; ứng cử viên đại biểu Hội đồng nhân dân Tỉnh có 70 buổi tiếp xúc (63 buổi trực tiếp và 07 cuộc trực tuyến), với 5.590 lượt cử tri tham dự, bảo đảm ít nhất có từ 85% đến 95% cử tri được mời tham dự tại các buổi tiếp xúc. Qua đó, đã tiếp nhận trên 490 lượt ý kiến khác nhau về các vấn đề cử tri quan tâm, gửi gắm nguyện vọng đối với ứng cử viên. Đa số cử tri bày tỏ sự đồng tình và thống nhất cao với chương trình hành động của các ứng cử viên.

- Việc tổ chức cho những người ứng cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân tiếp xúc cử tri vận động bầu cử được chuẩn bị chu đáo, địa điểm tiếp xúc, trang trí, chương trình, nội dung,... thực hiện đảm bảo đúng theo hướng dẫn của Trung ương.

3.2. Tồn tại, hạn chế

Cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XV và bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2021-2026 diễn ra trong điều kiện phòng, chống dịch Covid-19, nhiều địa phương phải thực hiện yêu cầu nghiêm ngặt về giãn

cách xã hội, cách ly, phong tỏa nên có nhiều tình huống mới phát sinh dẫn đến lúng túng cho địa phương trong công tác rà soát danh sách cử tri, nắm số lượng cử tri thường trú và tạm trú trên địa bàn ở một số đơn vị hành chính cấp xã còn chậm và gặp khó khăn do số lượng cử tri tạm trú thường xuyên biến động, nhất là tại các địa phương có khu công nghiệp, ảnh hưởng đến việc rà soát, thống kê, cập nhật, phát thẻ cử tri trên địa bàn. Việc xác định quyền bầu cử của cử tri cách ly y tế tập trung còn lúng túng, nhất là cử tri được cách ly y tế tập trung tại đơn vị hành chính cấp xã mình cư trú.

Một số Ủy ban nhân dân các xã, phường thuộc thành phố Cao Lãnh có người lao động, sinh viên, học viên đi và đến khá đông, khó khăn trong việc rà soát, lập danh sách cử tri và in ấn, phát bỏ sung thẻ cử tri.

4. Việc lập danh sách chính thức những người ứng cử, số dư người ứng cử

Việc lập danh sách chính thức những người ứng cử, số dư người ứng cử bảo đảm đủ điều kiện, tiêu chuẩn theo quy định.

5. Công tác thông tin, tuyên truyền và bảo đảm an ninh, trật tự, an toàn xã hội

a) Công tác thông tin, tuyên truyền

Hình thức tuyên truyền đa dạng, phong phú như: Chuyên mục, chuyên trang về bầu cử trên hệ thống truyền hình, truyền thanh, cổng thông tin điện tử tỉnh, báo, đài; phát trên hệ thống loa truyền thanh cấp huyện, cấp xã; cổ động trực quan trên các trục đường chính, nơi công cộng như: Treo băng rôn khẩu hiệu, đặt pa nô, áp phích, xe hoa cổ động; câu chuyện truyền thanh, văn nghệ cổ động,... để giúp Nhân dân nắm bắt kịp thời thông tin về cuộc bầu cử.

Tiểu ban tuyên truyền Ủy ban bầu cử Tỉnh tổ chức Hội nghị trực tiếp tại Tỉnh và trực tuyến đến 13 điểm cầu huyện, thành phố và Trường Chính trị Tỉnh, Phối hợp tổ chức tập huấn cho các ứng cử viên trẻ, ứng cử viên lần đầu tham gia ứng cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp bảo đảm chất lượng, hiệu quả. Bên cạnh đó, Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam Tỉnh, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Tỉnh đã tổ chức tập huấn cho các ứng cử viên là phụ nữ và thanh niên.

Nhìn chung, công tác tuyên truyền về bầu cử được các cấp, các ngành chủ động thực hiện theo Kế hoạch và chỉ đạo của Tỉnh, nhiều nơi có cách làm sáng tạo, đa dạng về hình thức và phong phú về nội dung, kịp thời đưa thông tin đến mọi tầng lớp Nhân dân, đảm bảo người dân có thể nắm bắt đầy đủ thông tin về bầu cử theo tiến độ, đồng bộ, thiết thực và có hiệu quả; đặc biệt, là việc đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong tuyên truyền bầu cử, tuyên truyền có hiệu quả thông qua Cổng thông tin điện tử Tỉnh, Trang thông tin điện tử các cấp, các ngành; tuyên truyền trên hệ thống màn hình và bảng điện tử; thông qua hệ thống tin nhắn đến các thuê bao di động.

b) Công tác đảm bảo an ninh, trật tự, an toàn xã hội

Tiêu ban Bảo đảm an toàn, an ninh, trật tự bầu cử Tỉnh đã chủ động trong triển khai đồng bộ các lực lượng, biện pháp nắm chắc tình hình; tiếp xúc, giáo dục, răn đe, quản lý, giám sát chặt các đối tượng phản động, cực đoan lợi dụng tôn giáo, đơn khiếu kiện, không để hoạt động phức tạp ảnh hưởng đến cuộc bầu cử. Triển khai thực hiện đợt cao điểm bảo đảm an toàn, an ninh trật tự phục vụ công tác bầu cử, kết quả:

Với sự tập trung chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện các quy trình, phương án đề ra, tình hình an ninh chính trị và trật tự, an toàn xã hội trước, trong và sau ngày bầu cử được bảo đảm ổn định, không xảy ra các hoạt động xâm nhập, phá hoại, biểu tình, gây rối.

6. Công tác giám sát, kiểm tra và giải quyết khiếu nại, tố cáo

a) Công tác kiểm tra, giám sát

Ủy ban bầu cử, Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp tổ chức giám sát, kiểm tra công tác chuẩn bị bầu cử ở các địa phương, qua kiểm tra đã phát hiện, nhắc nhở và đề nghị địa phương khắc phục những thiếu sót trong công tác chuẩn bị bầu cử, đồng thời đưa ra giải pháp tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc của địa phương để đảm bảo công tác bầu cử được thực hiện đúng theo quy định của pháp luật. Các Ban bầu cử đại biểu Quốc hội, Ban bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp đã kiểm tra thực tế về tình hình thực hiện công tác bầu cử tại các xã, phường, thị trấn, Tổ bầu cử nhằm tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc về công tác bầu cử ở cơ sở.

b) Công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo

- Nhiệm kỳ 2016- 2021, Ủy ban bầu cử các cấp và các cơ quan có liên quan đã tiếp nhận tổng số 28 đơn, thư khiếu nại, tố cáo có liên quan đến những người ứng cử đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp (tỉnh 01 đơn, cấp huyện 08 đơn, cấp xã 19 đơn).

- Nhiệm kỳ 2021- 2026, toàn Tỉnh đã tiếp nhận 11 đơn tố cáo, phản ánh, kiến nghị (cấp tỉnh 03 đơn, cấp huyện 08 đơn) chủ yếu là nặc danh có liên quan đến công tác bầu cử.

- Các đơn, thư khiếu nại, tố cáo liên quan người ứng cử đều đã được các cơ quan có thẩm quyền kịp thời xem xét, giải quyết hoặc chỉ đạo giải quyết theo đúng quy định.

7. Kết quả bầu cử

a) Nhiệm kỳ 2016- 2021

- Kết quả bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XIV: Đã bầu đủ 08/08 đại biểu. Trong đó: Cơ cấu người trúng cử: nữ 01 người, tái cử 01 người; về thành phần người trúng cử: cơ quan đảng 02 người, chính quyền 04 người, Ủy ban Mặt trận tổ quốc và các tổ chức thành viên 01 người, quân đội 01 người; trình độ chuyên môn, nghiệp vụ: đại học 02 người, sau đại học 06 người; trình độ lý luận chính trị: cao cấp, cử nhân 8 người.

- Kết quả bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân Tỉnh: Đã bầu đủ 63/63 đại biểu. Trong đó: Cơ cấu người trúng cử: nữ 11 người (17,46%), trẻ tuổi 04 người (6,35%), ngoài đảng 05 người (7,94%), tái cử 19 người (30,16%), tôn giáo 03 người (4,76%), tự ứng cử 01 người (1,59%); thành phần người trúng cử: cơ quan đảng 16 người (25,40%), chính quyền 24 người (38,10%), Ủy ban Mặt trận tổ quốc và các tổ chức thành viên 10 người (15,87%), quân đội, công an 04 người (6,35%), cơ quan, đơn vị khác 09 người (14,29%); về trình độ chuyên môn, nghiệp vụ: dưới đại học 03 người (4,76%), đại học 36 người (57,14%), sau đại học 24 người (38,10%); trình độ lý luận chính trị: trung cấp 05 người (7,94%); cao cấp, cử nhân 52 người (82,54%).

- Kết quả bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân cấp huyện: Đã bầu 421/422 đại biểu, thiếu 01 đại biểu. Trong đó: Cơ cấu người trúng cử: nữ 96 người (22,80%), dân tộc thiểu số 02 người (0,48%), trẻ tuổi 55 người (13,06%), ngoài đảng 19 người (4,51%), tái cử 165 người (39,19%), tôn giáo 12 người (2,85%); thành phần người trúng cử: cơ quan đảng 157 người (37,29%), chính quyền 141 người (33,49%), Ủy ban Mặt trận tổ quốc và các tổ chức thành viên 65 người (15,44%), quân đội, công an 27 người (6,41%), cơ quan, đơn vị khác 31 người (7,36%); trình độ chuyên môn, nghiệp vụ: dưới đại học 42 người (9,92%), đại học 327 người (77,61%), sau đại học 52 người (12,47%); trình độ lý luận chính trị: trung cấp 68 người (16,08%), cao cấp, cử nhân 316 người (75,10%).

- Kết quả bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân xã: Đã bầu được 4.014/4.033 đại biểu, thiếu 19 đại biểu. Trong đó: Cơ cấu người trúng cử: nữ 871 người (21,70%), dân tộc thiểu số 01 người (0,02%), trẻ tuổi 1.012 người (25,21%), ngoài đảng 367 người (9,14%), tái cử 1.885 người (46,96%), tôn giáo 63 người (1,57%), tự ứng cử 04 người (0,10%); thành phần người trúng cử: cơ quan đảng 632 người (15,74%), chính quyền 1.182 người (29,45%), Ủy ban Mặt trận tổ quốc và các tổ chức thành viên 790 người (19,68%), quân đội, công an 336 người (8,37%), cơ quan, đơn vị khác 1.074 người (26,76%); trình độ chuyên môn, nghiệp vụ: dưới đại học 2.294 người (57,16%), đại học 1.681 người (41,88%), sau đại học 39 người (0,96%); trình độ lý luận chính trị: trung cấp 1.801 người (44,86%), cao cấp, cử nhân 516 người (12,86%).

b) Nhiệm kỳ 2021- 2026

- Kết quả bầu cử đại biểu Quốc hội: Đã bầu đủ 08/08 đại biểu. Trong đó: Cơ cấu trúng cử nữ: 02 đại biểu; dân tộc thiểu số: 01 đại biểu; tái cử: 05 đại biểu; trình độ chuyên môn: Đại học 01, sau đại học 07; trình độ chính trị: Cao cấp 04, cử nhân: 04; cơ quan đảng: 02, chính quyền: 03, Ủy ban Mặt trận tổ quốc: 02.

- Kết quả bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân Tỉnh: Đã bầu đủ 58 đại biểu. Trong đó: Cơ cấu trúng cử nữ 12 đại biểu; trẻ dưới 40 tuổi 10 đại biểu đạt 17,241%; ngoài đảng 03 đại biểu đạt 5,17%; tái cử 22 đại biểu đạt 37,931%; tôn giáo 03 đại biểu đạt 5,71%; trình độ chuyên môn: Dưới đại học 8,62%, đại học 53,45%, sau đại học 37,93%; trình độ lý luận chính trị: Trung cấp 5,17%, cao cấp: 81,03%, cử nhân 6,90%.

- Kết quả bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân cấp huyện: Đã bầu 319 đại biểu. Trong đó: Cơ cấu trúng cử nữ 105 đại biểu đạt 27%; trẻ tuổi dưới 40 tuổi 83 đạt 21,23%; ngoài đảng 14 đạt 3,58%; tái cử 182 đạt 46,55%; tôn giáo 18 đạt 2,05%; trình độ chuyên môn: Dưới đại học 3,78%, đại học 73,84%, sau đại học 22,38%; trình độ lý luận chính trị: Trung cấp 12,94%, cao cấp 76,35%, cử nhân 5,08%.

- Kết quả bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân xã: Đã bầu 3.717 đại biểu. Trong đó: Cơ cấu trúng cử nữ 918 đại biểu; trẻ tuổi dưới 40 tuổi 1.365 đạt 36,723%; ngoài đảng 255 đạt 6,86%; tái cử 1.716 đạt 46,17%; tôn giáo 56 1,507%; trình độ chuyên môn: dưới đại học 39,87%, đại học 58,42%, sau đại học 1,70%; trình độ lý luận chính trị: Trung cấp 56,44%, cao cấp 8,48%, cử nhân 0,25%.

8. Công tác bảo đảm các điều kiện, phương tiện vật chất kỹ thuật cho bầu cử

a) Nhiệm kỳ 2016- 2021

- Việc in ấn tài liệu, phù hiệu, khắc con dấu và nhận tài liệu của Hội đồng bầu cử Quốc gia; việc đặt in mua thùng phiếu chính, thùng phiếu phụ, may băng rôn lớn, băng rôn nhỏ, phong, màn, cờ tổ quốc, in ảnh Bác Hồ để phục vụ cho việc trang hoàng khu vực bỏ phiếu, phòng bỏ phiếu phục vụ công tác bầu cử bảo đảm đúng và đầy đủ.

- Kinh phí phục vụ bầu cử: Tổng kinh phí phục vụ công tác bầu cử Đại biểu Quốc hội khóa XIV và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2016 - 2021 là 41.073.298.000 đồng, trong đó kinh phí do Trung ương cấp là 23.271.000.000 đồng và ngân sách tỉnh là 17.802.298.000 đồng.

b) Nhiệm kỳ 2021- 2026

Tổng kinh phí được bố trí phục vụ cho công tác bầu cử toàn Tỉnh là 60 tỷ đồng (trong đó, đã tiếp nhận kinh phí hỗ trợ 03 đợt từ Trung ương với số tiền 28 tỷ đồng).

9. Công tác thi đua, khen thưởng

Công tác thi đua, khen thưởng thực hiện đúng quy định. Kết quả thực hiện, UBND Tỉnh khen thưởng:

- Tặng Cờ thi đua của Ủy ban nhân dân Tỉnh cho 02 sở, ngành; tặng Bằng khen của Chủ tịch Ủy ban nhân dân Tỉnh cho 12 tập thể là thành viên các Tiểu ban thuộc Ủy ban bầu cử Tỉnh; tặng Bằng khen của Chủ tịch Ủy ban nhân dân Tỉnh cho 31 tập thể và 90 cá nhân thuộc các sở, ban, ngành, tổ chức chính trị - xã hội Tỉnh là thành viên của Ủy ban bầu cử, các Tiểu ban, Tổ Giúp việc, Ban Bầu cử đại biểu Quốc hội, Ban Bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân Tỉnh.

- Tặng Cờ thi đua của Ủy ban nhân dân Tỉnh cho Ủy ban bầu cử thành phố Hồng Ngự đã có thành tích xuất sắc, tiêu biểu trong công tác bầu cử.

- Tặng Cờ thi đua của Ủy ban nhân dân Tỉnh cho 12 Ủy ban bầu cử xã, phường, thị trấn thuộc Ủy ban bầu cử huyện, thành phố đã có thành tích xuất sắc, tiêu biểu trong công tác bầu cử.

- Tặng Bằng khen của Chủ tịch Ủy ban nhân dân Tỉnh cho 45 tập thể và 103 cá nhân thuộc Ủy ban bầu cử huyện, thành phố đã có thành tích xuất sắc trong triển khai, thực hiện thành công cuộc bầu cử.

- Tặng Bằng khen của Chủ tịch Ủy ban nhân dân Tỉnh cho 02 cá nhân thuộc Truyền hình Quốc hội Việt Nam đã có thành tích xuất sắc, đóng góp vào các hoạt động tuyên truyền bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XV và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2021 - 2026 trên địa bàn Tỉnh.

II. Đánh giá chung, nguyên nhân và bài học kinh nghiệm

1. Đánh giá chung

Thực hiện thành công Luật bầu cử trong 02 nhiệm kỳ Quốc hội và Hội đồng nhân dân các cấp vừa qua, là nhờ:

- Sự quan tâm chỉ đạo, hướng dẫn sát sao của Hội đồng bầu cử Quốc gia; công tác lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành của địa phương thực hiện tập trung, quyết liệt. Cơ sở vật chất phục vụ cuộc bầu cử được chuẩn bị đầy đủ, kịp thời.

- Công tác bảo đảm an ninh, trật tự được tăng cường và không để xảy ra điểm nóng hoặc làm cản trở đến công tác bầu cử.

- Đơn, thư khiếu nại, tố cáo liên quan người ứng cử được các cơ quan có thẩm quyền kịp thời xem xét, giải quyết hoặc chỉ đạo giải quyết, xử lý kịp thời theo đúng quy định.

- Công tác tuyên truyền về bầu cử được các cấp, các ngành chủ động thực hiện theo kế hoạch, nhiều địa phương có cách làm sáng tạo, đa dạng về hình thức và phong phú về nội dung, kịp thời thông tin đến các tầng lớp Nhân dân, đặc biệt là hoạt động tuyên truyền cổ động trực quan (treo băng rôn, pano, phướn dọc, phướn dọc hộp đèn, cờ phướn, cờ Đảng, cờ Tổ quốc, xe hoa cổ động, xe máy cổ động...), nhất là đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong tuyên truyền bầu cử, như việc đăng tải tiểu sử tóm tắt, chương trình hành động của các ứng cử viên trên Cổng Thông tin điện tử, báo điện tử và báo in,...

- Công tác giám sát, kiểm tra về bầu cử được cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức phụ trách bầu cử thực hiện thường xuyên. Qua công tác giám sát, kiểm tra đã kịp thời xử lý và hướng dẫn khắc phục nhanh những khó khăn, vướng mắc phát sinh tại cơ sở, bảo đảm việc triển khai chuẩn bị bầu cử đúng pháp luật.

- Tỉnh đã chủ động xây dựng các phương án, kịch bản phòng, chống dịch Covid-19 trước, trong và sau ngày bầu cử; các quy trình bầu cử trong các tình huống nếu có dịch bệnh phát sinh.

- Kết quả bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XIV, XV và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2016- 2021, 2021- 2026 trên địa bàn Tỉnh bảo đảm đúng quy định, không phải bầu cử thêm, bầu cử lại.

2. Hạn chế và nguyên nhân

a) Hạn chế

- Một số văn bản hướng dẫn, chỉ đạo của Hội đồng bầu cử quốc gia và Bộ Nội vụ còn chồng chéo, cùng một nội dung ban hành nhiều văn bản hướng dẫn, chỉ đạo các nội dung qua từng thời điểm khác nhau gây lúng túng trong việc triển khai thực hiện.

- Một số người ứng cử ghi thông tin cá nhân trong nội dung hồ sơ ứng cử đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp chưa đầy đủ, đúng theo hướng dẫn, nhất là cấp cơ sở, nên phải chỉnh sửa gây mất thời gian, cũng như chậm cung cấp Chương trình hành động gây ảnh hưởng đến công tác thông tin tuyên truyền.

- Công tác rà soát lập danh sách cử tri, nhất là độ tuổi của cử tri theo quy định mới tại một số địa phương chưa bảo đảm theo quy định, số lượng cử tri giữa các khu vực bỏ phiếu còn chênh lệch nhau hơn 12 lần (khu vực ít nhất là 303 cử tri, có nhiều khu vực bỏ phiếu vượt trên 2.000 cử tri, cao nhất 3.800 cử tri) làm mất nhiều thời gian kiểm phiếu và ảnh hưởng tiến độ hoàn thành kết quả kiểm phiếu chung của Tỉnh.

- Việc niêm yết danh sách cử tri, danh sách và tiêu sử tóm tắt của ứng cử viên ở một số địa phương chưa bảo đảm theo yêu cầu, như: Vị trí niêm yết địa điểm chưa hợp lý, ít người tra cứu hoặc khó tra cứu, bảo quản không tốt, hư hỏng,...

- Một số địa phương chưa thực hiện tốt chế độ thông tin báo cáo (thực hiện chậm so với thời gian quy định, cập nhật thông tin không đầy đủ, kịp thời phải bổ sung chỉnh sửa nhiều lần,...).

- Một số địa phương còn lúng túng trong lãnh đạo, hướng dẫn triển khai công tác nhân sự, kết quả tỷ lệ trúng cử đối với cán bộ chủ chốt chưa cao; các quy trình, phương án, kịch bản phát sinh trong ngày bầu cử chưa được linh hoạt xử lý kịp thời.

- Một số cấp ủy lãnh đạo chưa toàn diện công tác bầu cử tại địa phương, có địa phương giao khoán cho Hội đồng nhân dân và Phòng Nội vụ tham mưu nên công tác chuẩn bị cho Cuộc bầu cử còn lúng túng, bị động, cá biệt xảy ra tình trạng giới thiệu người ngoài Đảng tham gia ứng cử đại biểu Hội đồng nhân dân xã (01 xã); có một số địa phương hiểu chưa đúng Quy định số 126-QĐ/TW ngày 28/02/2018 của Bộ Chính trị về một số vấn đề về bảo vệ chính trị nội bộ Đảng trong việc giới thiệu người ứng cử Hội đồng nhân dân các cấp, chủ yếu cấp huyện, xã.

b) Nguyên nhân

- Công tác lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, chính quyền ở một số địa phương còn có biểu hiện chủ quan, thiếu tập trung, chưa nắm chắc tình hình và dự báo những khả năng có thể xảy ra nên còn lúng túng trong thực hiện.

- Công tác phối hợp giữa các huyện, thành phố với các tổ chức phụ trách bầu cử của Tỉnh đôi lúc chưa chặt chẽ, kịp thời.

- Tỉnh có tổ chức tập huấn nghiệp vụ bầu cử, tập huấn chuyên sâu cho các đồng chí trực tiếp tổng hợp tại các huyện, thành phố. Tuy nhiên, một số địa phương khi triển khai về các Ban bầu cử, Tổ bầu cử còn hạn chế nên khó khăn

trong việc nhập dữ liệu xác định kết quả, dẫn đến việc tổng hợp báo cáo kết quả sơ bộ còn chậm trễ, sai sót, gây ảnh hưởng đến tiến độ tổng hợp kết quả bầu cử chung của Tỉnh.

3. Bài học kinh nghiệm

- *Thứ nhất*, xác định bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp là nhiệm vụ trọng tâm, là đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng của các cấp, các ngành, địa phương và Nhân dân. Từ đó, trong quá trình tổ chức thực hiện cuộc bầu cử phải đảm bảo sự lãnh đạo chặt chẽ của cấp ủy Đảng, sự chỉ đạo sâu sát của chính quyền các cấp và sự phối hợp chặt chẽ của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể nhân dân từ tỉnh đến cơ sở và làm tốt công tác vận động quần chúng tích cực tham gia công tác bầu cử.

- *Thứ hai*, đẩy mạnh công tác thông tin tuyên truyền, nòng cốt là các cơ quan thông tin phải thường xuyên làm tốt công tác tuyên truyền, cổ động bầu cử. Hình thức tuyên truyền phải đa dạng, phong phú và bám sát nội dung công việc theo kế hoạch bầu cử để mỗi cán bộ, đảng viên và Nhân dân hiểu và tham gia tích cực.

- *Thứ ba*, tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo, kiểm tra, giám sát tổ chức thực hiện công tác bầu cử của cấp ủy Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể và các tổ chức phụ trách bầu cử nhằm phát hiện kịp thời khắc phục những sai sót bảo đảm công tác bầu cử đúng luật.

- *Thứ tư*, làm tốt công tác nhân sự ứng cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp, đảm bảo sự lãnh đạo của Đảng; đồng thời phát huy dân chủ, đảm bảo về số lượng, cơ cấu thành phần. Kịp thời giải quyết dứt điểm đơn thư khiếu nại, tố cáo của công dân liên quan đến công tác bầu cử, đáp ứng yêu cầu, nguyện vọng chính đáng của Nhân dân để Nhân dân tin tưởng vào chính quyền các cấp.

- *Thứ năm*, lực lượng Công an, Quân sự phải làm tốt công tác bảo đảm an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn. Tập trung giải quyết kịp thời, dứt điểm các vụ việc từ cơ sở; đồng thời có phương án giải quyết các vụ việc mới phát sinh nhằm bảo đảm tuyệt đối an toàn cho cuộc bầu cử.

- *Thứ sáu*, lựa chọn những người tham gia Tổ bầu cử phải có năng lực, kinh nghiệm; đồng thời phải làm tốt công tác tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ cho thành viên các Tổ chức phụ trách bầu cử, nhất là thành viên Tổ bầu cử và cán bộ được trung tập.

- *Thứ bảy*, làm tốt công tác thi đua trong cuộc bầu cử gắn với việc thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, động viên kịp thời các tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc trong cuộc bầu cử.

D. KIẾN NGHỊ

1. Đề nghị Hội đồng bầu cử quốc gia hướng dẫn thống nhất rõ ràng, cụ thể đối với quy định về: Tiêu chuẩn chính trị, độ tuổi và sức khỏe của đại biểu ứng cử; thống nhất quy định, hướng dẫn thực hiện chế độ thông tin báo cáo đối

với các địa phương, hạn chế nhiều cơ quan cùng hướng dẫn, yêu cầu báo cáo cùng một nội dung.

2. Xem xét, điều chỉnh quy định thêm thời gian công bố danh sách chính thức những người ứng cử và thời gian niêm yết danh sách (hiện nay quy định chỉ có 05 ngày để thực hiện in ấn danh sách và tiến hành niêm yết danh sách với khối lượng lớn gây khó khăn và áp lực cho các tổ chức phụ trách bầu cử).

3. Đề xuất Hội đồng bầu cử quốc gia hướng dẫn cụ thể văn bản công bố kết quả bầu cử và danh sách những người trúng cử đại biểu Hội đồng nhân dân để áp dụng thống nhất trên toàn quốc.

Trên đây là báo cáo Tổng kết thi hành Luật Bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân của Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Đồng Tháp./.

Nơi nhận:

- Ban Chỉ đạo Đề án (Đảng Đoàn Quốc hội);
- Trưởng Đoàn ĐBQH;
- Lãnh đạo Văn phòng;
- Lưu: VT, Phòng CTQH.

TM. ĐOÀN ĐẠI BIỂU QUỐC HỘI
KT. TRƯỞNG ĐOÀN
PHÓ TRƯỞNG ĐOÀN

Trần Văn Sáu